

4.3.ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΣΤΕΡΕΟ 2 ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ Α:

- A. 1 β *
2 γ
B. 1 α
δ
ζ **
2. α
γ
στ.

* Προσέξτε ότι στον υπολογισμό του I_{Λ} το m δεν παίζει ρόλο.

** Όπως προκύπτει από το θεώρημα Steiner, αν δύο άξονες ισαπέχουν από τον άξονα που περνάει απ' το cm , τότε έχουν την ίδια I .

ΘΕΜΑ Β:

A. α. Ο δακτύλιος.

β. Στον δακτύλιο, όλες οι στοιχειώδεις μάζες Δm απέχουν απόσταση R από το κέντρο. Στο δίσκο, οι στοιχειώδεις μάζες απέχουν τιμές από μηδέν έως R από το κέντρο. Έτσι, σύμφωνα με τον ορισμό $I = \sum m_i r_i^2$ προκύπτει ότι η I του δακτυλίου είναι μεγαλύτερη απ' ότι του δίσκου.

- B. 1. Σ
2. Λ
3. α. Σ
β. Σ
γ. Σ ***
4. Σ ****

*** Είναι $\theta = \omega_0 t - \frac{\alpha t^2}{2}$ με
 $\omega_0 = 20 \text{ s} \quad t = 3 \text{ s}$ και
 $\alpha = \frac{\Sigma \tau}{I} = \frac{F \cdot R}{\frac{MR^2}{2}} = 10 \text{ rad/s}^2$.

**** Ο άξονας αυτός είναι ο άξονας που διαπερνά όλη τη ράβδο.

ΘΕΜΑ Γ:

α. Όπως παράδειγμα 4.5, σελ. 118 σχολικού βιβλίου.

Είναι $I_1 = MR^2 = 0,5 \text{ kg} \cdot \text{m}^2$.

β. Μπορούμε να σκεφτούμε με δύο τρόπους:

1ος τρόπος:

Κάθε ακτίνα έχει ροπή αδράνειας ως προς το κέντρο

δίνεται από τη σχέση:

Θεώρημα Steiner:

$$I = I_{\text{cm}} + m \left(\frac{\ell}{2} \right)^2 \text{ με } \ell = R, \text{ άρα:}$$

$$I = \frac{mR^2}{12} + \frac{mR^2}{4} = \frac{mR^2}{3}$$

$$\text{Άρα } I_{\text{ολ}} = I_1 + 12I = MR^2 + 12 \frac{mR^2}{3} = 0,6 \text{ kg} \cdot \text{m}^2$$

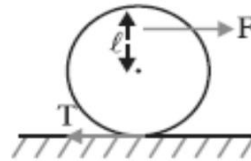
2ος τρόπος:

Ανά δύο ακτίνες (αντιδιαμετρικές) θεωρούνται μία με μάζα $m' = 2m = 0,2 \text{ kg}$, μήκος $\ell' = 2R = 1\text{m}$ και ροπή αδράνειας την I_{cm} . Άρα:

$$I_{\text{ολ}} = I_1 + 6 \frac{m'(2R)^2}{12} = 0,6 \text{ kg} \cdot \text{m}^2$$

γ. Για την σύνθετη κίνηση του τροχού ισχύει:

$$\Sigma \vec{F}_x = M_{\text{ολ}} \cdot \vec{\alpha}_{\text{cm}} \Rightarrow F - T = M_{\text{ολ}} \alpha_{\text{cm}} \\ \Rightarrow T = F - M_{\text{ολ}} \cdot \alpha_{\text{cm}} \quad (1)$$

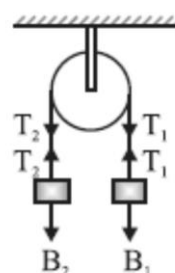
$$\left. \begin{aligned} \Sigma \vec{\tau} &= I \vec{\alpha} \\ \alpha &= \frac{\alpha_{\text{cm}}}{R} \end{aligned} \right\} \Rightarrow F \cdot \ell + T \cdot R = I_{\text{ολ}} \cdot \frac{\alpha_{\text{cm}}}{R} \Rightarrow *$$

* Προσέξτε ότι στη μεταφορική κίνηση η $\Sigma F = F - T$ ενώ στην στροφική κίνηση είναι $\Sigma \tau = T_F + T_T$

$$\begin{aligned} \stackrel{(1)}{\Rightarrow} F \cdot \ell + (F - M_{\text{ολ}} \cdot \alpha_{\text{cm}}) \cdot R &= I_{\text{ολ}} \cdot \frac{\alpha_{\text{cm}}}{R} \Rightarrow \\ \Rightarrow F \cdot \ell \cdot R + F \cdot R^2 - M_{\text{ολ}} \cdot \alpha_{\text{cm}} R^2 &= I_{\text{ολ}} \cdot \alpha_{\text{cm}} \Rightarrow \\ \Rightarrow \alpha_{\text{cm}} = \frac{F \cdot \ell \cdot R + F \cdot R^2}{M_{\text{ολ}} \cdot R^2 + I_{\text{ολ}}} &\Rightarrow \alpha_{\text{cm}} = 2,5 \text{ m/s}^2 \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ Δ:

α. Τα m_1, m_2 εκτελούν ευθύγραμμη ομαλά επιταχυνόμενη κίνηση, ενώ η τροχαλία στροφική ομαλά επιταχυνόμενη κίνηση. Έτσι:

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 11 -- ΠΕΙΡΑΙΑΣ -- 18532 -- ΤΗΛ. 210-4224752, 4223687

$$\text{Για το } m_1: \Sigma \vec{F}_y = m_1 \cdot \vec{\alpha}_{\text{cm}} \Rightarrow m_1 g - T_1 = m_1 \alpha_{\text{cm}} \quad (1)$$

$$\text{Για το } m_2: \Sigma \vec{F}_y = m_2 \cdot \vec{\alpha}_{\text{cm}} \Rightarrow T_2 - m_2 g = m_2 \alpha_{\text{cm}} \quad (2)$$

Για το M:

$$\Sigma \tau = I \alpha \Rightarrow T_1 R - T_2 R = \frac{MR^2 \alpha}{2} \Rightarrow T_1 - T_2 = \frac{MR}{2} \alpha \quad (3)$$

Όμως, για τα σημεία της περιφέρειας της τροχαλίας ισχύει

$$\alpha_{\text{cm}} = \alpha \cdot R \Rightarrow \alpha = \frac{\alpha_{\text{cm}}}{R} \quad (4) \text{ και}$$

$$\stackrel{(3)}{\rightarrow} T_1 - T_2 = \frac{MR}{2} \cdot \frac{\alpha_{\text{cm}}}{R} \Rightarrow T_1 - T_2 = \frac{M \alpha_{\text{cm}}}{2} \quad (5)$$

Από (1), (2), (5) έχουμε: *

$$m_1 g - m_1 \alpha_{\text{cm}} - m_2 \alpha_{\text{cm}} - m_2 g = \frac{M \alpha_{\text{cm}}}{2} \Rightarrow$$

$$(m_1 - m_2) g = \left(m_1 + m_2 + \frac{M}{2} \right) \alpha_{\text{cm}} \Rightarrow \alpha_{\text{cm}} = 4 \text{ m/s}^2.$$

β. Από τη σχέση (4): $\alpha = 20 \text{ rad/s}^2$.

γ. Όταν τα δύο σώματα απέχουν $h = 4 \text{ m}$, το καθένα από τα

$$\text{δύο έχει διανύσει } S = 2 \text{ m, Άρα: } S = \frac{\alpha_{\text{cm}} t^2}{2} \Rightarrow t = 1 \text{ s.}$$

$$\text{Άρα } v_1 = \alpha_{\text{cm}} t = 4 \text{ m/s και } \theta = \frac{\alpha t^2}{2} \Rightarrow \theta = 10 \text{ rad.}$$

$$\text{Άρα } N = \frac{\theta}{2\pi} = \frac{10}{2\pi} = \frac{5}{\pi} \text{ στροφές.}$$

* Η σχέση (4) ισχύει επειδή η επιτόχιος επιτάχυνση των σημείων της περιφέρειας της τροχαλίας είναι ίδια με την επιτάχυνση των σημείων του νήματος, δηλαδή την α_{cm} .

ΒΙΒΛΙΑ ΟΡΟΣΗΜΟ

Επιμέλεια: ΠΑΓΚΑΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ